

From Decline to Reconfiguration: Traditional and Emerging Challenges to U.S. Hegemony

Hamid Ahmadinejad^{1✉}, Hossein Chehrezad²

1. Corresponding Author, Assistant Professor, Department of Political Science and International Relations, Faculty of Literature and Humanities, Lorestan University, Khorramabad, Iran. E-mail: ahmadinejad.h@lu.ac.ir
2. M.A. in International Relations, Faculty of Law and Political Science, Kharazmi University, Tehran, Iran. E-mail: hchehrezad215@gmail.com

Article Info

Article type:
Research Article

Article history:

Received: 13 Sep 2025

Received in revised form: 28 Mar 2026

Accepted: 31 Amr 2026

Published online: 22 May 2026

Keywords:

Power Cycle,
Hegemony,
United States of America,
World Order,
New Order.

ABSTRACT

The hegemony of the United States, as the cornerstone of the post-Cold War international order, has rested upon economic-military superiority, international regime-building, and ideological authority. However, recent developments in the international system have revealed signs of erosion in this status. Drawing on Charles Doran's power cycle theory and a descriptive-explanatory method based on library-based data, this study poses the following question: What traditional and emerging challenges does U.S. hegemony face, and how do these factors affect the transition of the international order? This study demonstrates that the convergence of relative economic decline, political-military challenges, and the weakening of ideological influence—as traditional factors—alongside novel challenges such as paramilitary actors, the erosion of ironclad deterrence, ineffectiveness against low-cost military technologies, and the decline of narrative-building, has accelerated the erosion of U.S. hegemony. This paves the way for the transition into a multipolar order in which China (in the economic arena), Russia (in the geopolitical domain), and middle powers (in asymmetric theaters of engagement) will play key roles as influential actors in shaping global politics.

Cite this article: Ahmadinejad, H., & Chehrezad, H. (2026). From Decline to Reconfiguration: Traditional and Emerging Challenges to U.S. Hegemony. *International Political Economy Studies*, 9(1), 25-44. <http://doi.org/10.22126/ip.es.2026.12779.1773> (in Persian).

© The Author(s).

DOI: <http://doi.org/10.22126/ip.es.2026.12779.1773>

Publisher: Razi University

1. Introduction

Following the end of World War II, and especially after the collapse of the Soviet Union, the United States was recognized as the undisputed hegemon of the international order. The three pillars of this hegemony included economic-military superiority, regime-building capacity, and ideological legitimacy. However, regional and global developments—from the chaotic withdrawal from Afghanistan to the Ukraine war and the intensifying rivalry with China—have shown that these pillars no longer possess their former robustness. In another dimension, emerging challenges such as paramilitary actors, the erosion of ironclad deterrence, low-cost military technologies, and ultimately the decline of narrative-building have, over the past two decades, subjected U.S. hegemony to multiple signs of erosion. By posing the question—what traditional and emerging challenges does U.S. hegemony face, and how do these factors affect the transition of the international order?—This article seeks to provide a comprehensive picture of the shifting balance and transformation of the international order.

2. Theoretical Framework

The present study draws on Charles Doran's power cycle theory—a framework that explains the rise, stabilization, decline, and replacement of hegemons as a cyclical process within the international system. According to this theory, hegemonic decline is not merely the result of the emergence of rivals but rather the consequence of internal erosion of legitimacy and ineffectiveness in reproducing order. This analytical framework helps to understand the current decline of the United States in conjunction with traditional and emerging challenges.

3. Method

This research is analytical in nature and descriptive in methodology. Data collection follows a library-documentary approach, encompassing various sources including books, academic articles, official documents, and authoritative information databases. Furthermore, the collected data are supported by statistics and documented evidence to enhance the scientific credibility of the findings.

4. Findings and Discussion

The findings indicate that the decline of the United States is multidimensional:

1. Traditional Indicators: Relative economic decline vis-à-vis China, political-military failures in Iraq, Afghanistan, and Ukraine, and the crisis of soft power and liberal legitimacy. These factors indicate that the United States can no longer impose the existing order solely based on the norms, values, and narratives of the liberal order.
2. Emerging Indicators: Inability to confront non-state actors (e.g., Houthis, Hamas, and Hezbollah), the erosion of ironclad deterrence against direct attacks on vital bases, the challenge posed by low-cost technologies such as drones and short-range missiles, and the decline of global narrative-building and consensus-shaping. These components are particularly evident in the Gaza war, the campaign against Iran, and failed sanctions against Russia.

The combination of these traditional and new factors suggests that the United States has shifted from a "dominant hegemon" to a "preeminent but constrained power." This transition simultaneously provides the groundwork for the enhanced agency of emerging powers such as China and Russia, as well as middle actors. From a theoretical perspective, this simultaneity of crises signals entry into the "delegitimization" stage of the power cycle—a stage that provides greater room for maneuver for emerging powers and reduces Washington's monopoly over setting the global agenda. Given the current trajectory, the

future resembles not the persistence of unipolarity but rather a historical transition toward multipolar orders characterized by the dispersion of power centers and increased relative instability.

5. Conclusion

This research concludes that the decline of U.S. hegemony is not a transient phenomenon but rather a sign of structural transformation in the international order. This decline does not mean the immediate collapse of U.S. power; the country still possesses extensive financial, technological, and military capacities. However, it will no longer be able to unilaterally determine global rules. Hence, the future of global politics will be shaped by multipolarism, great-power competition, and the increasing agency of middle and non-traditional actors. On this path, China (with economic power), Russia (with geopolitical influence), and middle powers (with asymmetric tactics) will have a greater share in setting the global agenda. The choice facing the United States lies between two options: either accommodate the reality of multipolarization and design a strategy based on cooperation and burden-sharing in security, or, by insisting on previous patterns, accelerate the erosion of its legitimacy and the entry into the fourth stage of the power cycle—namely, the creation of a new order.

از افول تا بازآرایی: چالش‌های سنتی و نوظهور هژمونی آمریکا

حمید احمدی نژاد^۱ | حسین چهره‌آزاد^۲

۱. نویسنده مسئول، استادیار گروه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه لرستان، خرم‌آباد، ایران. رایانامه: ahmadinejad.h@lu.ac.ir

۲. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران. رایانامه: hchehreazad215@gmail.com

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: پژوهشی تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۶/۲۲ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۱/۸ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۱/۱۱ تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۳/۱ کلیدواژه‌ها: چرخه قدرت، هژمونی، ایالات متحده آمریکا، نظم جهانی، نظم جدید.	هژمونی ایالات متحده، به‌عنوان ستون نظم جهانی پساجنگ سرد، بر پایه برتری اقتصادی-نظامی، رژیم‌سازی بین‌المللی و اقتدار ایدئولوژیک استوار بوده است. با این حال، تحولات اخیر نظام بین‌الملل، نشانه‌های فرسایش این جایگاه را آشکار ساخته‌اند. پژوهش حاضر، با بهره‌گیری از نظریه چرخه قدرت چارلز دوران و روش توصیفی-تبیینی مبتنی بر داده‌های کتابخانه‌ای، این پرسش را مطرح می‌کند که: هژمونی آمریکا در معرض چه چالش‌های سنتی و نوظهوری است و این عوامل چه تأثیری بر گذار نظم بین‌الملل دارند؟ نوشتار پیش رو نشان می‌دهد که پیوند افول نسبی اقتصادی، چالش‌های سیاسی-نظامی و تضعیف نفوذ ایدئولوژیک به‌منزله عوامل سنتی با چالش‌های جدیدی ازجمله بازیگران شبه‌نظامی، تضعیف بازدارندگی آهنین، ناکارآمدی در برابر فناوری‌های ارزان نظامی و افول روایت‌سازی، فرسایش هژمونی آمریکا را تسریع کرده است. این امر زمینه‌ساز تسهیل ورود به نظم چندقطبی است که در آن، چین در عرصه اقتصادی، روسیه در حوزه ژئوپلیتیکی و قدرت‌های میانی در عرصه‌های بازی نامتقارن، به‌عنوان کنش‌گران تأثیرگذار نقش‌های کلیدی در شکل‌دهی به سیاست جهانی ایفا خواهند کرد.

استناد: احمدی نژاد، حمید؛ چهره‌آزاد، حسین (۱۴۰۵). از افول تا بازآرایی: چالش‌های سنتی و نوظهور هژمونی آمریکا. *مطالعات اقتصاد سیاسی بین‌الملل*، ۱۹(۱)، ۲۵-۴۴.
<http://doi.org/10.22126/ipes.2026.12779.1773>

© نویسندگان
 DOI: <http://doi.org/10.22126/ipes.2026.12779.1773>

ناشر: دانشگاه رازی

۱. مقدمه

در ادبیات کلاسیک روابط بین‌الملل، «قدرت هژمونیک» به‌مثابه سنگ‌بنای نظم بین‌المللی، همواره بر سه ستون برتری اقتصادی-نظامی مطلق، توانایی ایجاد رژیم‌های بین‌المللی و مشروعیت ایدئولوژیک (جذابیت نرم) استوار بوده است. این چارچوب به‌روشنی هژمونی ایالات متحده آمریکا در دوران پس از جنگ جهانی دوم و در طول جنگ سرد را تبیین می‌کند. بااین‌حال، تحولات ژئوپلیتیک دو دهه اخیر به‌ویژه از پایان جنگ سرد به این سو، آشکارا نشان می‌دهد که مؤلفه‌های سنتی تعریف هژمونی دیگر قادر به تبیین کامل واقعیت‌های نوین نظام بین‌الملل نیستند. ایالات متحده که در دهه ۱۹۹۰ به نماد بلامنازع «پایان تاریخ» و یکه‌تاز لیبرال سرمایه‌داری تبدیل شده بود، امروزه با چالش‌های بنیادین و چندبعدی در عرصه‌های مختلف قدرت روبه‌روست. خروج آشفته از افغانستان (۲۰۲۱)، ناتوانی در مهار پیامدهای راهبردی جنگ اوکراین برای نظم غربی، محدودیت فزاینده در رقابت با چین در عرصه‌های اقتصاد جهانی، چالش‌های فناوری‌های نوین و... همگی گواهی بر افول نسبی ظرفیت هژمونیک آمریکا هستند.

در سطح منطقه‌ای و به‌ویژه در غرب آسیا، نیز این هژمونی و ادعای بازدارندگی ایالات متحده از سوی برخی بازیگران منطقه‌ای و کنش‌گران شبه‌دولتی به‌طور فزاینده‌ای به چالش کشیده شده و با عدم پذیرش مواجهه شده است. شکل‌گیری محور مقاومت که از ابزارهای جنگ نامتقارن، پهنای و موشکی بهره می‌برد، عملاً توانایی آمریکا در اعمال اراده و ایجاد نظم مطلوب خود را با مانع روبرو کرده است. در چنین شرایطی، حتی بازدارندگی هسته‌ای که زمانی ستون غیر قابل‌خدشه برتری هژمون محسوب می‌شد در برابر این اشکال نوین تهدید، کارایی گذشته خود را از دست داده است. نحوه مواجهه ایران با آمریکا و متحد استراتژیک آن اسرائیل، در جریان تهاجم ۱۲ روزه آن‌ها، نمونه دیگری از این فرسایش بازدارندگی در مقابل توانایی‌های پهنای و موشکی قدرت‌های میانه است.

بر این اساس، ضرورت بازنگری در مفهوم هژمونی و شناسایی چالش‌های نوظهور آن، نه‌تنها یک ضرورت علمی، بلکه یک نیاز عملی برای فهم دقیق تحولات نظام بین‌الملل در قرن حاضر است. مقاله کنونی در راستای پاسخ به این ضرورت، این پرسش اصلی را طرح می‌کند که: هژمونی آمریکا در معرض کدام چالش‌های سنتی و نوظهور است و این عوامل چه تأثیری بر گذار نظم بین‌الملل دارند؟ پاسخ ابتدایی به این پرسش به این صورت طرح شد که: هژمونی آمریکا در برابر پیوند چالش‌های سنتی و نوظهور، با کاهش توانایی این کشور برای حفظ نظم موجود همراه بوده و این امر به دیگر بازیگران امکان می‌دهد تا با افزایش کنش‌گری خود، گذار به سمت یک نظم چندقطبی ساختاریافته را تسهیل کنند. مقاله ابتدا چرخه‌های تاریخی هژمون در نظام بین‌الملل و دوره تثبیت هژمونی آمریکا را مورد بررسی قرار خواهد داد. سپس چالش‌های سنتی هژمونی این کشور که مورد توافق اکثر اندیشمندان روابط بین‌الملل بوده و نیز چالش‌های نوظهور آن و درنهایت نتیجه پیوند این دو دسته از چالش‌ها را در یک ارزیابی تحلیلی مورد بررسی قرار می‌دهد.

۲. پیشینه پژوهش

پیری و رمضانی تکلیمی (۱۴۰۱) در مقاله «افول هژمونی آمریکا از دیدگاه متفکرین غربی با تأکید بر نظریات فوکویاما و هانتینگتون» به ماهیت و چرایی افول آمریکا پس از فروپاشی شوروی پرداخته‌اند؛ یافته‌های این پژوهش با بهره‌گیری از دیدگاه اندیشمندان غربی حاکی از شتاب این روند به سمت گذار از نظام تک‌قطبی به چندقطبی است.

احمدی‌نژاد و قربانی شیخ‌نشین (۱۴۰۱) در مقاله «آمریکا و چین در نظم پساکرونا» با به‌کارگیری روش سناریونویسی و تکنیک دلفی به بررسی تأثیر همه‌گیری کووید-۱۹ بر نظم هژمونیک بین‌المللی پرداخته‌اند. نویسندگان نتیجه می‌گیرند که گذار کامل به یک نظم جدید در کوتاه‌مدت نامحتمل و پرتنش خواهد بود.

میرحسینی، امامی و زارع (۱۴۰۰) در مقاله «ایالات متحده؛ جایگاه و قدرت هژمون» به بررسی جایگاه هژمونی آمریکا در دهه دوم قرن بیستم و یکم پرداخته‌اند؛ یافته‌ها نشان می‌دهد که آمریکا علی‌رغم حفظ برتری نظامی، در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی و مشروعیت بین‌المللی دیگر هژمون بلامنازع به‌شمار نمی‌رود.

بلو^۱ (۲۰۲۵) در مقاله «گسترش بیش از حد و جهانی‌شدن: پویایی‌های افول هژمونیک» نشان می‌دهد افول هژمونی آمریکا ناشی از بحران فرابار سیاسی-نظامی و افول اقتصادی تحت تأثیر جهانی‌شدن، صعود چین و مالی‌سازی است؛ نتیجه پژوهش بیانگر شکل‌گیری وضعیت بن‌بست هژمونیک میان آمریکا و چین است.

ساکس^۲ (۲۰۲۴) در مقاله «فراسوی عصر هژمونی» به تحلیل ریشه‌های ژئوپلیتیکی تنش‌های کنونی پرداخته است. یافته‌ها حاکی از آن است که افول تدریجی هژمونی غرب و گذار به جهان چندقطبی، محرک اصلی این تنش‌هاست. این مقاله با تأکید بر ضرورت همکاری چندجانبه و رد ادامه راهبرد هژمون‌طلبی، آینده‌ای صلح‌آمیز مبتنی بر توسعه مشترک و احترام به چندگانگی را ترسیم می‌کند.

اشرف^۳ (۲۰۲۳) در مقاله «بازاندیشی میراث روابط بین‌الملل در باب هژمونی: افول هژمونی آمریکا از منظرهای تطبیقی» هدف خود را بررسی افول هژمونی آمریکا پس از حوادث ۱۱ سپتامبر اعلام کرده است؛ نتایج نشان می‌دهد رویکردهای سنتی و انتقادی قادر به توضیح کامل این افول نیستند و مدل چهاربُعدی هژمونی برای تبیین بهتر کارآمدتر است و ابعاد فرهنگی، سیاسی و اقتصادی را نیز در نظر می‌گیرد.

هویگنس^۴ (۲۰۱۷) در پایان‌نامه «افول آمریکا و دگرگونی هژمونی جهانی» به این پرسش پرداخته که آیا ایالات متحده با افول قدرت مواجه است یا خیر؟ یافته‌ها نشان می‌دهد کاهش نسبی در قدرت سخت و نرم آمریکا موجب تضعیف نظم لیبرال تحت رهبری آن شده و زمینه‌ساز بی‌ثباتی در نظام بین‌الملل معاصر گردیده است.

نواوری این پژوهش در ترکیب و مقایسه هم‌زمان شاخص‌های سنتی و نوظهور افول هژمونی آمریکا و بهره‌گیری از نظریه چرخه قدرت چارلز دوران برای تحلیل این روند است. این رویکرد، افول هژمونی آمریکا را نه صرفاً یک بحران تک‌بُعدی، بلکه روندی چندلایه معرفی می‌کند که به شکل‌گیری نظامی چندقطبی با بازیگران متنوع و سطوح متفاوت قدرت منجر می‌شود.

۳. روش‌شناسی تحقیق

این پژوهش از حیث ماهیت تحلیلی و از نظر روش توصیفی محسوب می‌گردد. شیوه گردآوری داده‌ها نیز کتابخانه‌ای-اسنادی و منابع مختلفی همچون کتاب‌ها، مقالات علمی، اسناد رسمی و پایگاه‌های معتبر اطلاعاتی را شامل می‌شود. افزون بر این، داده‌های گردآوری‌شده با آمار و شواهد مستند پشتیبانی شده‌اند تا اعتبار علمی یافته‌ها افزایش یابد.

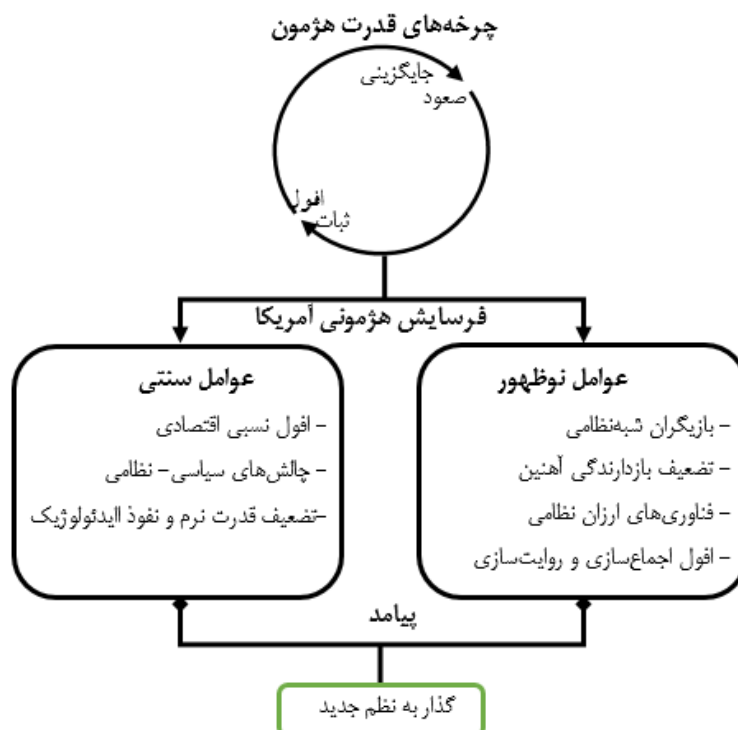
۴. چارچوب نظری؛ چرخش قدرت

نظریه چرخه قدرت چارلز دوران که ریشه در سنت رئالیستی تحلیل سیاست جهانی دارد، با گنجاندن عناصری از ایدئالیسم و سازه‌نگاری و نیز با نقد برخی مفروضات کلاسیک رئالیستی، چارچوب نظری منحصر به فردی ارائه می‌دهد. این نظریه ذاتاً در حوزه روابط بین‌الملل قرار می‌گیرد، اما با بهره‌گیری از بینش‌های تاریخ و اقتصاد، پلی میان این رشته‌ها نیز ایجاد می‌کند (Doran, 2003: 14). در کانون این نظریه، مفهوم «چرخه قدرت» قرار دارد که به دوره زمانی استقرار، اوج‌گیری و افول توانایی‌های یک کشور اشاره دارد (Doran & Parson, 1980: 947). هر دگرگونی در این چرخه، بازتابی بی‌درنگ از ملاحظات و جهت‌گیری‌های سیاست خارجی آن کشور است و تصورات بنیادین آن را درباره امنیت آینده و جایگاه مورد انتظارش در عرصه بین‌المللی آشکار می‌سازد (Doran, 2012: 75). از این منظر، نظریه چرخه قدرت تکامل ساختار نظام بین‌الملل را از طریق پویایی چرخه‌ای صعود و افول قدرت دولت‌ها تبیین می‌کند و هم‌زمان، هم‌نظریه‌ای در باب توسعه سیاسی بین‌المللی دولت-ملت در عصر مدرن و هم روایتی از دگرگونی ساختاری نظام بین‌الملل ارائه می‌دهد (Doran, 1991: 19).

1. Bello
2. Sachs
3. Ashraf
4. Huygens

بر اساس انگاره‌های تئوری دوران، در هر مقطع تاریخی، دولتی به‌عنوان قدرت مسلط جهانی ظهور می‌یابد که مسئولیت ایجاد و حفظ نظم بین‌المللی را بر عهده می‌گیرد. این فرآیند در چهار مرحله متمایز قابل ترسیم است. در مرحله بنیادین که هم‌زمان با پایان یک جنگ بزرگ بین‌المللی است، دولتی به‌عنوان بازیگر مسلط ظاهر می‌شود که توانایی ایجاد ساختارهای جدید نظم بین‌المللی را داراست و به این ترتیب جایگاه هژمونیک جدید را به خود اختصاص می‌دهد. تثبیت این موقعیت برتر، ورود به مرحله دوم چرخه را نشان می‌دهد که در آن ثبات نسبی در نظام بین‌الملل حاکم شده و قدرت مسلط با چالش جدی مواجه نمی‌شود. پس از این دوره، جهان وارد مرحله سوم یعنی فرسایش مشروعیت می‌گردد. در این برهه، با ظهور و تقویت بازیگران جدید در صحنه بین‌الملل، تقاضا برای رهبری قدرت هژمون کاهش یافته و تقابل بین منافع این قدرت و بازیگران نوظهور، چرخه را به مرحله چهارم یعنی چندقطبی شدن سوق می‌دهد. در این مرحله نهایی، قدرت‌های نوظهور به سطح برابری با قدرت مسلط پیشین رسیده و درنهایت یک یا چند مورد از آن‌ها به‌عنوان رقبای جدید هژمونی پیشین ظاهر می‌شوند (Ivie, 2016: 5-6).

یکی از ادعاهای کلیدی این نظریه آن است که رشد و افول قدرت ملی، کلید فهم علل وقوع جنگ‌های گسترده و بی‌ثباتی‌های نظامی در مقیاس بزرگ است (Tessman & Chan, 2004: 131). به این ترتیب، نظریه چرخه قدرت نه تنها ابزاری تحلیلی برای درک پویایی‌های عرصه بین‌الملل و افول یک هژمونی فراهم می‌آورد، بلکه بینشی ژرف درباره چگونگی تأثیر این نوسانات بر سیاست خارجی کشورها، امنیت بین‌المللی و احتمال بروز منازعات بزرگ ارائه می‌دهد. این چارچوب به دلیل ماهیت تاریخی و سیستمیک خود، ابزاری قدرتمند برای تطبیق و تحلیل الگوهای تکرارشونده در سیاست بین‌الملل فراهم می‌سازد؛ از همین رو، برای درک ریشه‌های بی‌ثباتی در دوران گذار و تشریح پویایی نظام بین‌الملل معاصر از سوی این پژوهش انتخاب شده است. مدل مفهومی پژوهش را می‌توان بدین صورت نشان داد:

شکل ۱. مدل مفهومی پژوهش (نویسندگان)

۵. چرخه‌های هژمونی جهانی

چرخه قدرت جهانی نشان‌دهنده توالی رهبری قدرت‌های بزرگ در نظم جهانی است. جرج مدلسکی با تأکید بر سال ۱۴۹۴ به‌عنوان آغاز دنیای مدرن از پنج چرخه قدرت بدین صورت (جدول ۱) نام می‌برد:

جدول ۱. کشورهای هژمون و کاندیداهای شکست‌خورده (Modelski, 1987: 64-88)

قدرت‌های هژمون	پرتغال	هلند	بریتانیا	بریتانیا	آمریکا
داوطلب‌های ناموفق	اسپانیا	فرانسه	فرانسه	آلمان	شوروی

۱. دوره هژمونی پرتغال (۱۵۱۷-۱۴۹۴): پرتغال به‌عنوان اولین قدرت هژمون جهانی، با استفاده از برتری دریایی و روحیه اکتشاف، امپراتوری وسیعی در آمریکا، آفریقا و آسیا ایجاد کرد. افتتاح مسیر دریایی به هند توسط واسکو دو گاما در سال ۱۴۹۸، زمینه را برای استقرار هژمونی این کشور بر اقیانوس هند فراهم کرد؛ اما رقابت انگلیس و هلند در نهایت به افول آن منجر شد (Stoyanov, 2018: 60).

۲. دوره هژمونی هلند (۱۶۰۹-۱۵۷۹): هلند با تأسیس کمپانی هند شرقی (۱۶۰۲) و ایجاد نهادهای مالی پیشرفته، عصر طلایی خود را آغاز کرد (Ivie, 2016: 12). تجارت، توانایی دریایی و مستعمرات خارجی پایه‌های نظم جهانی هلندی را تشکیل داد، اما در نهایت جنگ‌های تجاری با بریتانیا و فشارهای فرانسه موجب زوال آن شد (کولایی، ۱۳۷۷: ۱۶۴).

۳. دوره اول هژمونی بریتانیا (۱۷۱۳-۱۶۸۸): انقلاب شکوهمند (۱۶۸۸) و معاهده اوترخت (۱۷۱۳) آغازگر هژمونی بریتانیا بود. این کشور با قدرت دریایی، حفظ موازنه قوا در اروپا و سیاست استعماری، اولین سیستم جهانی خود را ایجاد کرد (Modelski, 1987: 84)، اما جنگ‌های استقلال آمریکا و انقلاب فرانسه در نهایت به این دوره پایان داد.

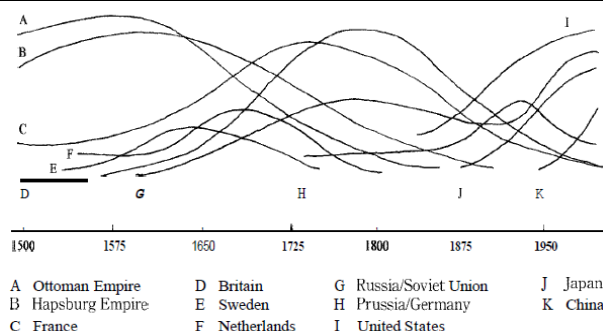
۴. دوره دوم هژمونی بریتانیا (۱۸۱۵-۱۷۹۲) و ظهور آمریکا: دوره دوم با ویژگی‌های مشابه اما در حالی تدافعی در مقابل رقبای جدید همراه بود. جنگ جهانی اول ضعف این نظم را نشان داد و جنگ جهانی دوم به‌طور قطع به هژمونی بریتانیا پایان داد و راه را برای ظهور ایالات متحده به‌عنوان قدرت هژمون جدید خارج از اروپا باز کرد (کولایی، ۱۳۷۷: ۱۶۶).

۶. گذار به تثبیت هژمونی آمریکا

هژمونی ایالات متحده در صحنه جهانی ریشه در تحولات تاریخی دارد که طی دهه‌ها شکل گرفته است. حتی پیش از جنگ جهانی دوم، علی‌رغم موضع انزوایی نسبی، نشانه‌هایی از ظهور این کشور به‌عنوان یک نیروی جهانی قابل مشاهده بود (Zhao, 2004: 82). جنگ جهانی اول و افول امپراتوری‌های اروپایی به‌طور خاص، بستری را برای ظهور امپراتوری غیررسمی آمریکا و استفاده فزاینده از هژمونی به‌عنوان ابزاری برای نفوذ و کنترل فراهم کرد (Pessina, 2023: 40). با این حال، جنگ جهانی دوم نقطه عطف تعیین‌کننده‌ای بود. آسیب‌پذیری آلمان و ژاپن فرصت استراتژیک بی‌نظیری در اختیار ایالات متحده گذاشت تا با همکاری متحدانش، جایگاه ژئوپلیتیک خود را به‌عنوان یک ابرقدرت مسلط تثبیت کند (آجرلو و اعتبار، ۱۳۸۷: ۱۳۸).

از این جنگ، آمریکا دریافت که برای حفظ امنیت خود باید در مدیریت نظم جهانی مشارکت کند و این درک منجر به ایجاد یک نظام جدید بین‌المللی با رهبری این کشور شد (Sapolsky, 2017: 184-185). برای تثبیت این هژمونی، ایالات متحده به اجرای سیاست بازدارندگی راهبردی پرداخت و تلاش کرد این تصور را ایجاد کند که اقداماتش همواره در چارچوب هنجارها و قواعد پذیرفته‌شده بین‌المللی صورت می‌گیرد (ستوده و محمدی ضیاء، ۱۳۹۶: ۲۱۳). به گفته سوزان استرنج، نهادهای بین‌المللی مانند بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول که تحت رهبری آمریکا تأسیس شدند، به‌عنوان ابزارهایی برای حفظ و تداوم این هژمونی عمل کردند (Fayyaz & Malik, 2020: 78). پایان جنگ سرد موقعیت بی‌همتایی را برای ایالات متحده به ارمغان آورد که از زمان امپراتوری روم بی‌سابقه بود.

برتری اقتصادی (با تولید ناخالص داخلی ۶۰ درصد بزرگ‌تر از نزدیک‌ترین رقیب خود)، نظامی (با هزینه‌های دفاعی بیشتر از ۲۰ کشور بعدی)، برتری فناوری و سلطه دلار به‌عنوان ارز ذخیره جهانی، پایه‌های هژمونی بلامنازع آن را تشکیل داد (Walt, 2018: 18). به این ترتیب، آمریکا با ایجاد نظم مبتنی بر هنجارهای همکاری، ارزش‌های لیبرال دموکراتیک و اقتصاد باز، خود را به‌عنوان ضامن صلح، رفاه و آزادی معرفی کرد و هژمونی جهانی خود را گسترش داد. نمودار زیر پویایی تغییر قدرت‌های جهانی از سال ۱۵۰۰ تا برآمدن ایالات متحده در ۱۹۴۵ را نشان می‌دهد:

نمودار ۱. دینامیسم تغییر و جایگاه قدرت‌های جهانی در سیستم (Doran, 2000: 335)

۷. شاخص‌های سنتی تضعیف برتری و بازدارندگی هژمونی آمریکا

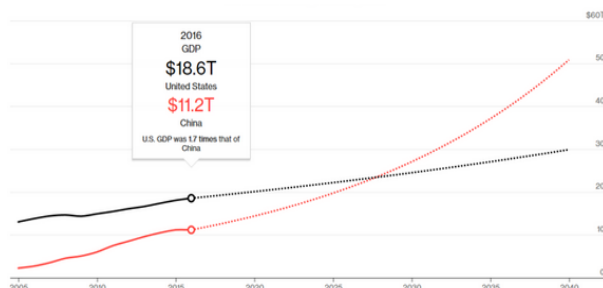
عوامل سنتی افول هژمونی آمریکا، از جمله ضعف‌های اقتصادی، محدودیت‌های نظامی-استراتژیک و کاهش اعتبار سیاسی در صحنه جهانی که نشان‌دهنده فرسایش توانایی آمریکا در حفظ سلطه و بازدارندگی مطلق خود هستند، طی چند دهه قبل از سوی بسیاری از اندیشمندان مورد اتفاق و بررسی قرار گرفته‌اند.

۷-۱. افول نسبی اقتصادی

استراتژی امنیت ملی آمریکا، پکن را قدرتی «تجدیدنظرطلب» تلقی کرده که به‌دنبال تغییر نظم موجود است (Gaub & Boswinkel, 2020: 7). پیش‌بینی رشد چشم‌گیر اقتصادی چین (نمودار ۲) که کلید اصلی تبدیل آن به چالش آمریکاست، محصول مجموعه‌ای از عوامل به‌هم‌پیوسته شامل اجرای اصلاحات ساختاری عمیق در کنار حفظ ثبات سیاسی، گسترش سرمایه‌گذاری‌های کلان بین‌المللی و تثبیت موقعیت این کشور به‌عنوان بازیگری بی‌بديل در حوزه زیرساخت‌ها می‌شود. دستاوردهایی مانند پیشی گرفتن در صادرات کالا از سال ۲۰۰۹، تبدیل شدن به بزرگ‌ترین قدرت تجاری جهان از سال ۲۰۱۳ و کسب جایگاه دومین واردکننده بزرگ جهان با شبکه‌ای متنوع از شرکای تجاری، همگی به سهم ۱۸ درصدی چین از کل ثروت جهانی منجر شده‌اند.

بر همین اساس، بسیاری از پژوهشگران، این رشد اقتصادی عظیم را اساسی‌ترین پشتوانه برای ظرفیت چین در به چالش کشیدن رهبری ایالات متحده می‌دانند. این جاه‌طلبی اقتصادی در راستای یک برنامه راهبردی کلان‌تر تعریف می‌شود. برنامه «روای چین» شی جین‌پینگ برای تبدیل این کشور به قدرت برتر جهان تا سال ۲۰۵۰، عزم جدی پکن برای دستیابی به هژمونی کامل در نظام بین‌الملل را نشان می‌دهد (Gerwin, 2018: 4). این روند باعث شده تا سیاست‌گذاران در واشنگتن نیز بر تغییر نظم جهانی تک‌قطبی تحت رهبری ایالات متحده از سوی پکن تأکید کنند (Leybold, 2024: 3)، اما از نگاه چین، ریشه اصلی افول نسبی آمریکا در سیاست‌های یک‌جانبه‌گرا و اشتباهات راهبردی خود واشنگتن است (وفایی، ذوالفقاری و احمدی‌نژاد، ۱۴۰۲: ۵۲).

فارغ از اینکه تضعیف آمریکا در برابر چین نتیجه راهبردهای پکن باشد یا اشتباهات آمریکا، رویکرد گروهی از جریان فکری حامی هژمونی آمریکا همچنان بر انکار این تغییرات استوار است. این گروه با پافشاری بر آنکه آمریکا همواره پیروز نهایی خواهد بود؛ تبدیل شدن چین به امپراتوری را نادیده گرفته‌اند (Keane, 2025: 4).

نمودار ۲. تخمین تولید ناخالص داخلی چین در مقایسه با آمریکا (Scott & Sam, 2016)

۷-۲. چالش‌های سیاسی-نظامی

در بررسی چالش‌های سیاسی-نظامی آمریکا، سه تجربه عراق، افغانستان و اوکراین بیش از هر مورد دیگری گویای محدودیت‌های قدرت سخت این کشور هستند. این رخدادها نشان داده‌اند که صرف تکیه بر برتری نظامی برای تثبیت هژمونی کافی نیست و هژمونی واقعی نیازمند پذیرش سیاسی و مشروعیت است (Hudson, 2025). حمله به عراق در سال ۲۰۰۳، نمونه بارزی از ناتوانی آمریکا در تبدیل پیروزی نظامی به ثبات سیاسی بود. سرنگونی رژیم بعث، نه به تشکیل دولتی باثبات، بلکه به تشدید شکاف‌های قومی و مذهبی، گسترش خشونت و تضعیف وجهه بین‌المللی آمریکا انجامید. در نتیجه، تلاش برای «دولت‌سازی» به جای تقویت موقعیت هژمون، به کاهش سرمایه مشروعیت آن منتهی شد. بر همین اساس برخی معتقدند جنگ عراق برای ایالات متحده یک شکست بود و پیامدهای آن هنوز هم احساس می‌شود (Deknatel, 2023).

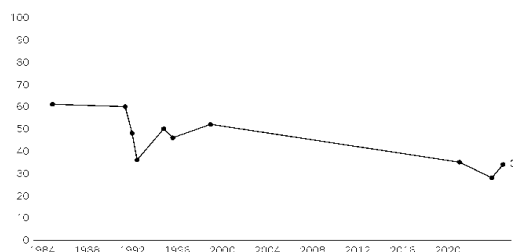
افغانستان نیز تصویری مشابه و حتی عمیق‌تر در این سطح از مؤلفه سنتی افول هژمونی آمریکا ارائه کرد. حضور بیست‌ساله نظامی و هزینه‌های سنگین بازسازی، سرانجام با خروجی پرحاشیه در سال ۲۰۲۱ به پایان رسید؛ رخدادی که نشان داد آمریکا در برابر جوامع پیچیده با ساختار اجتماعی خاص، قادر به مهندسی نظم سیاسی پایدار نیست. این خروج، به‌وضوح توانایی واشنگتن در مدیریت درازمدت تعهدات فرامرزی را زیر سؤال برد و باید در نظر داشت که هیچ حرکت استراتژیک چشم‌گیری برای جبران این عقب‌نشینی خودساخته، مانند ایجاد تعهدات رسمی جدید، نیز ایجاد نشد (Kissinger, 2021).

بحران اوکراین، محدودیتی دیگر از جنس متفاوت را آشکار ساخت. در برابر تهاجم روسیه، ایالات متحده و متحدانش به کمک‌های نظامی غیرمستقیم، تحریم‌های اقتصادی و فشارهای دیپلماتیک متوسل شدند؛ ابزاری که گرچه مؤثر بود، اما نشان داد هژمون در مواجهه با قدرتی هسته‌ای نمی‌تواند وارد تقابل مستقیم شود و ناگزیر به اعمال سیاست بازدارندگی غیرمستقیم است. نشست آلاسکا در ۱۵ اگوست ۲۰۲۵ و دست بالای روسیه در این نشست که باعث ایجاد عدم اطمینان در میان متحدان ناتو شد (Gurbanov, 2025) بیش از هر زمان دیگری فرسایش هژمونی آمریکا در این بُعد را نشان داد.

مجموعه سه تجربه بالا به‌روشنی بیانگر آن است که هژمونی آمریکا در حوزه سیاسی-نظامی با محدودیت‌های ساختاری روبه‌روست. ناکامی در تبدیل پیروزی نظامی به ثبات سیاسی، فرسایش مشروعیت و احتیاط در برابر رقبای همگی نشان می‌دهند که واشنگتن دیگر قادر به تحمیل اراده خود با هزینه اندک نیست و بنابراین واضح است که مسیر آینده نظم بین‌الملل به‌سوی تقسیم بار امنیتی و نقش‌آفرینی بازیگران جدید سوق یافته است.

۷-۳. بحران مشروعیت نرم و تضعیف نفوذ ایدئولوژیک

قدرت نرم آمریکا که بر سه ستون نظم لیبرال، دموکراسی و حقوق بشر بنا شده بود، امروز بیش از هر زمان دیگری با بحران مشروعیت روبه‌روست. در عرصه دموکراسی، داده‌های (نمودار ۳) نشان می‌دهد که حتی در داخل ایالات متحده ۶۱ درصد از مردم آمریکا از نحوه عملکرد دموکراسی کشورشان رضایت ندارند؛ و میزان رضایت تنها ۳۴ درصد است. نمودار ۴ نیز نشان می‌دهد در حالی که دموکراسی آمریکایی قبلاً نمونه خوبی برای پیروی سایر کشورها بوده است، اما در سال‌های اخیر این وضعیت دچار افول شده است. در سطح جهانی نیز قدرت نرم آمریکا که مبدع موسیقی جاز، فاتح ماه و خالق اینترنت بود، برای اولین بار در سال ۲۰۲۵، رسماً در مقایسه با پکن دچار افول شد. در این زمینه داده‌ها نشان می‌دهد که ادراک مثبت جهانی از آمریکا نه‌تنها از اتحادیه اروپا بلکه حتی از چین نیز عقب‌تر است (نمودار ۵). افول در این آمارها بیشتر از هر چیزی گواه آن است که اعتبار آمریکا در حوزه‌ای (مشروعیت و نفوذ ایدئولوژیک) که زمانی بزرگ‌ترین سرمایه آن به شمار می‌رفت، به‌طور جدی کاهش یافته است.

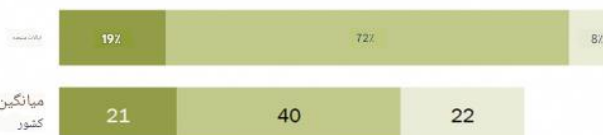

نمودار ۳. میزان رضایت آمریکایی‌ها از عملکرد دموکراسی ایالات متحده (Jones, 2025)

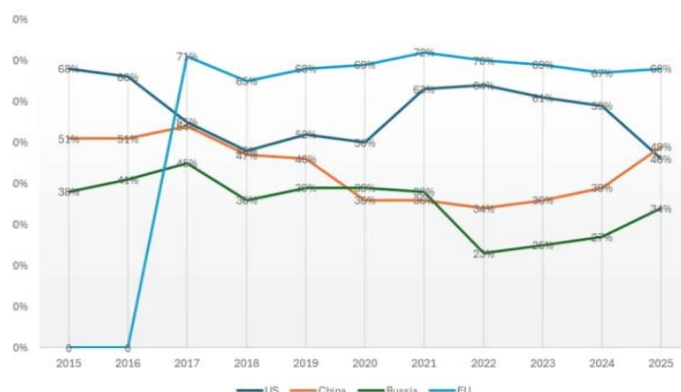
اکثر آمریکایی‌ها - و بسیاری در سراسر جهان - فکر می‌کنند دموکراسی ایالات متحده دیگر الگوی خوبی برای پیروی نیست

درصد کسانی که می‌گویند دموکراسی در ایالات متحده ...

- الگوی خوبی برای سایر کشورها برای پیروی است
- قبلاً الگوی خوبی بود، اما در سال‌های اخیر اینطور نبوده است
- هرگز الگوی خوبی برای سایر کشورها برای پیروی نبوده است

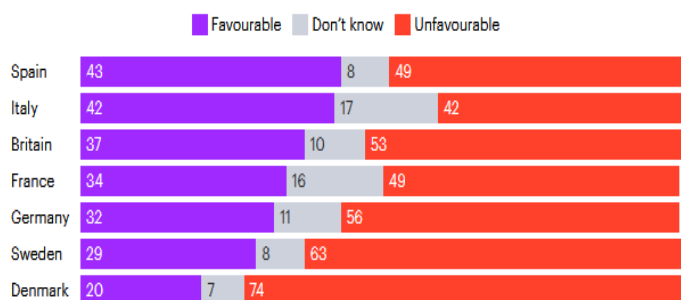

نمودار ۴. نظرسنجی درباره پیروی از الگوی دموکراسی آمریکایی (Fetterolf, 2024)

نمودار ۵. ادراک مثبت از قدرت نرم آمریکا، چین، روسیه و اتحادیه اروپا (Iselin, 2025)

در بُعد نظم لیبرال نیز، اعتماد عمومی در میان متحدان سنتی واشنگتن رو به افول گذاشته است. بررسی سال ۲۰۲۵ (نمودار ۶) در اروپا نشان داد که بیش از نیمی از مردم بریتانیا (۵۳ درصد)، آلمان (۵۶ درصد)، سوئد (۶۳ درصد) و دانمارک (۷۴ درصد) اکنون نظر نامطلوبی نسبت به ایالات متحده دارند. درحقیقت نظم بین‌المللی لیبرال در حال مرگ است و حامیان آن در آن سوی اقیانوس اطلس در سوگ هستند (Goddard et al, 2025)، وضعیتی که حکایت از فرسایش تصویر آمریکا به عنوان رهبر نظم بین‌المللی دارد.

نمودار ۶. نظر اروپائیان درباره آمریکا (Britton, 2025)

اما شاید بیشترین ضربه به مشروعیت نرم آمریکا در حوزه حقوق بشر وارد شده باشد. دخالت مستقیم در جنگ غزه، به عنوان یکی از طرف‌های درگیر و چشم‌پوشی از پیامدهای انسانی آن، موجب انتقادات گسترده نهادهای بین‌المللی و سازمان‌های حقوق بشری شده است (Human Rights Watch, 2025). این دوگانگی آشکار میان شعار و عمل، نه تنها وجهه اخلاقی آمریکا را تضعیف کرده، بلکه حتی میان بخشی از افکار عمومی متحدان غربی آن نیز تردیدهای جدی ایجاد کرده است.

ترکیب همه شواهد آماری و تجربی بالا نشان می‌دهد که مشروعیت نرم ایالات متحده دیگر نه بر «جاذبه بدیهی» بلکه بر بستری از پرسش و مناقشه تعریف می‌شود. ارزش‌هایی چون دموکراسی و نظم لیبرال که زمانی ابزار تثبیت هژمونی آمریکا بودند، اکنون در کانون بحرانی قرار گرفته‌اند که بازسازی و تبیین مجدد آن‌ها را به ضرورتی اجتناب‌ناپذیر تبدیل کرده است.

۸. شاخص‌های جدید تضعیف برتری و بازدارندگی هژمون

افول هژمونی ایالات متحده تنها به چالش‌های سنتی پیش گفته محدود نمی‌شود، بلکه در عصر حاضر، مجموعه‌ای از عوامل نوظهور و کیفی، «برتری مطلق» و «قابلیت بازدارندگی» به‌عنوان دو ستون اصلی هژمونی آن را به چالش کشیده‌اند که در ادامه این چالش‌ها مورد واکاوی قرار می‌گیرد:

۸-۱. ناتوانی در مهار بازیگران شبه‌نظامی

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های افول بازدارندگی آمریکا، ناتوانی این کشور در مواجهه با بازیگران شبه‌دولتی/شبه‌نظامی است؛ گروه‌هایی که نه دولت‌اند و نه صرفاً بازیگران غیردولتی و نیز از ترکیب توان نظامی، پایگاه اجتماعی و حمایت خارجی برخوردارند. حوثی‌های یمن، حماس در غزه و حزب‌الله لبنان از بارزترین نمونه‌های این بازیگران‌اند که طی سال‌های اخیر توانسته‌اند کارآمدی قدرت سخت آمریکا و متحدانش را به چالش بکشند. حوثی‌ها نشان دادند که چگونه یک بازیگر محلی می‌تواند با ابزارهای نسبتاً ساده اما مؤثر، معادلات جهانی را بر هم بزند. حملات مستمر این گروه به کشتی‌های تجاری در دریای سرخ نه تنها جریان تجارت بین‌المللی را مختل کرده، بلکه ناکارآمدی عملیات نظامی گسترده آمریکا برای مهار یک گروه شبه‌دولتی را آشکار ساخته است. تنها در سال ۲۰۲۳، حوثی‌ها بیش از ۱۹۰ بار به نیروی دریایی ایالات متحده یا کشتی‌های تجاری حمله کردند (Shahbazov, 2025). واقعیت این است که برتری هوایی و دریایی آمریکا نتوانسته تهدیدات پراکنده و نامتقارن حوثی‌ها را از میان ببرد؛ تهدیداتی که با تکیه بر حمایت منطقه‌ای و مشروعیت داخلی، پایداری قابل توجهی یافته‌اند.

در غزه نیز، حماس با استفاده از شبکه‌های زیرزمینی، موشک‌های ارزان قیمت و تاکتیک‌های رسانه‌ای، در برابر فشار سنگین نظامی و دیپلماتیک آمریکا توانسته بقا و حتی بخشی از مشروعیت سیاسی خود را حفظ کند. جدیدترین آمار نشان می‌دهد که حدود ۲۰۰۰۰ جنگجوی مسلح هنوز در غزه حضور دارند (Rodenbeck, 2025). آنچه این امر را برجسته می‌سازد، نه صرفاً توانایی نظامی حماس، بلکه قدرت روایت‌سازی آن است؛ روایتی که تصویر مقاومت در برابر سلطه را به افکار عمومی منطقه و بخشی از افکار جهانی منتقل کرده است، به گونه‌ای که برخی از پیروزی حماس در «جنگ روایت‌ها» و به چالش کشیدن هژمونی آمریکا از سوی این گروه سخن می‌گویند (Leibovitz, 2025).

در لبنان نیز حزب‌الله با تلفیق تجربه نظامی، حمایت اجتماعی و اتکای ایدئولوژیک توانسته بازدارندگی و تحمیل اراده آمریکا به شکست خود را تضعیف کند. شکست آمریکا در خلع سلاح حزب‌الله، استمرار حملات آن در مرزهای شمالی علیه اسرائیل در سال‌های اخیر، تخلیه بسیاری از جوامع نزدیک با مرز لبنان از سوی اسرائیل (Shane, 2024) و گسترش حملات این گروه در حمایت از ایران طی جنگ رمضان ۲۰۲۶، نمودی دیگری از ناتوانی بلوک هژمون در مهار بازیگران شبه‌نظامی است. این تحولات شرایط دشواری را برای آمریکا رقم زده است، از یک سو تعهد به امنیت متحد اصلی‌اش و از سوی دیگر واقعیت نوینی که نشان می‌دهد یک بازیگر شبه‌دولتی قادر است هزینه‌های سیاسی و امنیتی سنگینی بر قدرت‌های بزرگ تحمیل کند. ترکیب این نمونه‌ها به روشنی نشان می‌دهد که برتری و بازدارندگی آمریکا در برابر بازیگرانی که خارج از منطق سنتی دولت-ملت عمل می‌کنند، دچار ضعف ساختاری است. این بازیگران با اتکا به مشروعیت اجتماعی، حمایت خارجی و بهره‌گیری از تاکتیک‌های نامتقارن، فضایی امنیتی خلق کرده‌اند که قدرت هژمون دیگر قادر به مهار یا حتی مدیریت کامل آن نیست.

۸-۲. شکسته شدن بازدارندگی آهنین

بازدارندگی آهنین آمریکا که برای دهه‌ها به‌عنوان ستون اصلی هژمونی این کشور شناخته می‌شد، بر این فرض استوار بود که هیچ بازیگری در نظام بین‌الملل جرئت حمله مستقیم به منافع و پایگاه‌های آمریکا را ندارد. این تصویر، به‌ویژه پس از جنگ جهانی دوم، نه تنها در ذهن متحدان و رقبای، بلکه در ادبیات امنیتی جهان به‌عنوان «واقعیتی خدشه‌ناپذیر» تثبیت شده بود؛ اما تحولات چند سال اخیر نشان داد که این بازدارندگی دیگر کارکرد سابق خود را از دست داده است و این بُعد از قدرت هژمونیک آمریکا به عمارتی با باغ‌های بکر اما اتاق‌های خالی و پایه‌های فرسوده تبدیل شده است (Eaglen & Walker, 2024). حمله موشکی و پهپادی ایران به پایگاه العدید در قطر در ژوئن ۲۰۲۵، نمادی روشن از این شاخص است. العدید چیزی

بیش از یک تأسیسات نظامی است، مکانی ممنوعه که عملیات‌های اصلی ایالات متحده و ائتلاف در سراسر منطقه از آنجا آغاز می‌شود. حمله ایران به این پایگاه، نشان می‌دهد که ممکن است دیگر سایت‌های نظامی ایالات متحده در خلیج فارس به‌عنوان مناطق ممنوعه تلقی نشوند (Tagari, 2025). صرف‌نظر از میزان خسارت یا تلفات، واقعیت این است که انجام چنین حمله‌ای به قلب یکی از حیاتی‌ترین مراکز حضور نظامی آمریکا، خود به معنای شکستن قداست بازدارندگی آهنین بود. این رخداد را باید در امتداد حملات پیشین به پایگاه عین‌الأسد در عراق دید؛ پایگاهی که بارها هدف حملات موشکی و پهپادی قرار گرفت و آسیب‌پذیری نیروهای آمریکایی را آشکار ساخته است. همچنین باید یادآور شد بین سال‌های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۴ بیش از ۱۸۰ حمله به نیروهای آمریکایی از سوی گروه‌های مقاومت در عراق، سوریه و اردن انجام شده است (Roggio, 2025).

این رخدادها نشان‌دهنده جسارت فزاینده نیروهایی است که زمانی حتی نزدیک شدن به تجهیزات و نیروهای آمریکایی را خودکشی می‌دانستند، اما اکنون با بی‌باکی به تهدیدات علیه آن‌ها روی آورده‌اند. مفهوم کلیدی این وقایع آن است که بازدارندگی دیگر صرفاً به برتری نظامی متکی نیست. هنگامی که بازیگری چون ایران می‌تواند بدون نگرانی از پاسخ قاطع یا جنگ فراگیر، به منافع حیاتی آمریکا ضربه بزند، پیام روشنی به سایر قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی منتقل می‌شود و آن اینکه هژمون دیگر قادر به تحمیل ترس مطلق نیست. این تغییر، شکاف بزرگی در نظم هژمونیک ایجاد می‌کند و نشان می‌دهد که «بازدارندگی آهنین» آمریکا نه یک واقعیت پایدار، بلکه مفهومی تاریخی است که اکنون پایه‌های آن در حال فرسایش جدی قرار گرفته است.

۸-۳. ناکارآمدی در برابر فناوری‌های ارزان

در جنگ‌های نامتقارن معاصر، فناوری‌های ارزان‌قیمت (به‌ویژه پهپادهای کوچک و موشک‌های کوتاه‌برد) توانسته‌اند ساختار بازدارندگی قدرت‌های بزرگ را با چالش جدی روبه‌رو کنند. در این مسیر، آمریکا که در دهه‌های گذشته بر برتری تسلیحات گران‌قیمت و سامانه‌های پیچیده دفاعی تکیه داشت، امروز در برابر این ابزارهای ساده اما مؤثر، ناکارآمد نشان می‌دهد. نمونه بارز این تحول را می‌توان در جنگ اوکراین مشاهده کرد. بنابر ارزیابی‌ها پهپادهای FPV تنها در ژانویه ۲۰۲۵، ۴۹ درصد از کل تلفاتی که تجهیزات روسیه وارد کرده‌اند را تشکیل داده‌اند (Kosoy, 2025)، پهپادهایی که با هزینه اندک و در تیراژ بالا تولید می‌شوند اما قدرت تخریبی چشم‌گیری دارند. آن‌ها مناطقی تا ۲۰ کیلومتر (۱۲ مایل) از خط مقدم را به مناطق کشتار تبدیل کرده‌اند و به میزان قابل‌توجهی تلفات انسانی را افزایش داده‌اند (Arhirova, 2025).

این وضعیت نشان می‌دهد که سرمایه‌گذاری‌های کلان در تانک‌ها و سامانه‌های متعارف، در برابر تهدیدات ارزان و نامتقارن، برتری پیشین خود را از دست داده‌اند. در جبهه خاورمیانه، تجربه حملات پهپادی انصارالله یمن به کشتی‌های تجاری و حتی ناوهای آمریکایی در دریای سرخ، بُعد دیگری از این ناکارآمدی را آشکار کرده است. پهپادها و موشک‌های ارزان این گروه، با وجود حضور گسترده نیروی دریایی ایالات متحده، توانسته‌اند مسیرهای حیاتی تجارت جهانی را مختل کنند و هزینه‌های هنگفتی بر واشنگتن و متحدانش تحمیل نمایند. همین چالش‌گری و تحمیل هزینه به آمریکا باعث شد تا در نهایت و برخلاف تهدید رئیس‌جمهور آمریکا که «جهنمی بر سر شما خواهد بارید که هرگز ندیده‌اید»، ایالات متحده را به‌سوی توافق با این گروه وادار کند (Atanesyan, 2025).

به همین ترتیب، در سال‌های اخیر و به‌ویژه پس از جنگ ۱۲ روزه، حملات پهپادی ایران علیه پایگاه‌های آمریکایی در عراق و سوریه و قطر و مهم‌تر از همه، علیه گنبد آهنین اسرائیل به‌عنوان گران‌قیمت‌ترین تجهیزات اهداشده از سوی هژمون و متحدانش به این رژیم، نشان داد که فناوری‌های ارزان می‌توانند به قلب مراکز استراتژیک هژمون اصابت کنند. در ادامه این روند، پس از تهاجم دوم مستقیم آمریکا و اسرائیل به ایران در ۲۸ فوریه ۲۰۲۶، حملات گسترده ایران به تمام پایگاه‌های منطقه‌ای آمریکا و اسرائیل با استفاده از پهپادهای تهاجمی و امواج موشکی متعدد، بار دیگر ناکارآمدی سامانه‌های پیشرفته هژمون در مقابل این مؤلفه قدرت را به‌وضوح آشکار ساخت.

هدف قرار گرفتن پیشرفته‌ترین جنگنده‌های دنیا از جمله F35، F16 و F18، سامانه‌های پدافندی مانند تاد و پاتریوت و

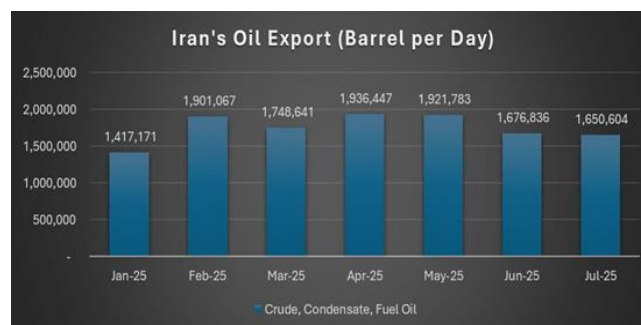
رادارهای هشدار زودهنگام از سوی ایران و اذعان بسیاری از رسانه‌ها به کاهش ذخایر موشک‌های پدافندی آمریکا و اسرائیل^۱ حاکی از آن است که کیفیت و قیمت تجهیزات نظامی الزاماً عامل تعیین‌کننده در جنگ نخواهد بود. به‌واقع جنگ نامتقارن ایران در مقابل آمریکا و اسرائیل در قالب این فناوری‌های ارزان و ضربات سنگین برآمده از این فناوری‌ها به آن‌ها، بار دیگر آزمون میان کمیت و کیفیت را در محافل نظامی برجسته ساخت.

نتایج اغلب تحلیل‌ها نشان می‌دهد، در این تقابل، توانمندی‌های پیشرفته شاید نتوان نابود و تخریب داشته باشند، اما درنهایت توان کنترل و تسلیم کردن را ندارند و از سویی فناوری‌های ارزان شاید توان پیروز شدن را نداشته باشند اما توان صدمه زدن، تأثیر بر گزینه‌های طرف مقابل و تبدیل به اهرم فشار برای دیپلماسی را دارند. این دوگانه بالا بیانگر واقعیتی تازه است و آن اینکه در جنگ‌های امروز، کارآمدی هژمون صرفاً با داشتن تسلیحات پیشرفته و انحصاری تعریف نمی‌شود، بلکه توان مقابله با موج تهدیدات ارزان، متکثر و نامتقارن نیز تا حد بالایی تعیین‌کننده جایگاه واقعی قدرت خواهد بود.

۸-۴. افول اجماع‌سازی و روایت‌سازی

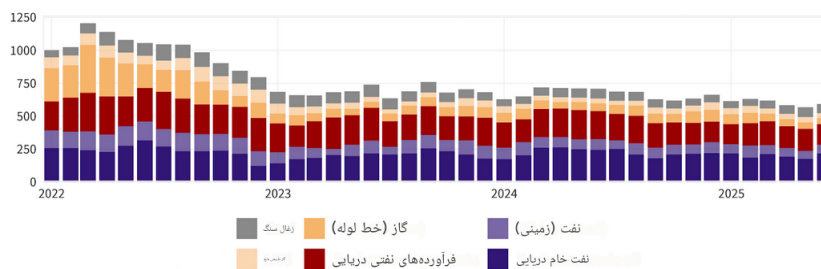
ناتو در گزارش سال ۲۰۲۱ خود از «جنگ شناختی» به‌عنوان «مادر همه جنگ‌ها» یاد کرد و تأکید نمود که در کنار جنگ‌های زمینی، هوایی، فضایی، سایبری و دریایی بعد ششم جنگ که از همه مهم‌تر و تعیین‌کننده‌تر است جنگ شناختی است (NATO Review, 2021). یکی از وجوه بارز این نوع جنگ، توانایی در «تعریف مسئله» و ایجاد معنای مسلط در سیاست جهانی و توانایی در «اجماع‌سازی» برای همراه کردن دولت‌ها و افکار عمومی با این معنا است که دو پایه مهم قدرت هژمونیک آمریکا را شکل داده‌اند. در این راستا، افول روایت‌سازی در جنگ اسرائیل علیه غزه به‌عنوان یکی از ارکان جنگ شناختی هژمون، نقطه عطفی در منطقه و جهان بود. بدین معنا با وجود حمایت سیاسی و رسانه‌ای واشنگتن از تل‌آویو، موج‌های اعتراضی و کارزارهای مدنی در اروپا و آمریکا روایتی بدیل از «مقاومت در برابر اشغال» را برجسته کردند. حرکت بزرگ‌ترین کاروان دریایی برای شکستن محاصره که در آن بیش از ۵۰ کشتی به سمت غزه حرکت کردند (Al Jazeera, 2025) و جنبش‌های دانشجویی در دانشگاه‌های معتبر آمریکا و اروپا نشان داد که روایت رسمی حتی در درون پایگاه‌های اجتماعی و متحدان سنتی هژمون با چالش جدی مواجه شده است.

در سطح بین‌المللی، ناکامی‌های آمریکا در اجماع‌سازی در سطوح دیگری نیز آشکار است. وعده ترامپ برای کاهش صادرات نفت ایران به ۱۰۰۰۰۰ بشکه در روز با وجود تلاش‌های زیاد محقق نشد (نمودار ۷). به همین ترتیب، تلاش واشنگتن برای ایجاد اجماع کامل و تحریم شدید علیه روسیه پس از حمله به اوکراین نیز به نتیجه‌ی ملموسی نرسید، به‌گونه‌ای که میزان صادرات انرژی روسیه در سال‌های اخیر تفاوت چندانی نداشته است (نمودار ۸). حتی در سطحی بالاتر، برخلاف تهدید آمریکا، بسیاری از کشورها، از جمله در جنوب جهانی، به خرید انرژی از مسکو ادامه دادند به‌طوری که به‌عنوان مثال هند به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین متحدان آمریکا اعلام کرد علی‌رغم فشار ایالات متحده به خرید نفت از روسیه ادامه خواهد داد (Mukherjee & Verma, 2025).

نمودار ۷. میزان صادرات نفت ایران در روز (Ghasseminejad, 2025)

۱. گزارش‌ها حاکی از آن است که پایگاه‌های آمریکا و برخی از متحدان آن در منطقه، در مقابل حجم پهپادها و موشک‌های شلیک‌شده ایران در یک یا دو روز بیش از تولید یک سال کارخانه‌های آمریکا موشک پدافندی شلیک کرده‌اند.

نمودار ۸. روند صادرات روسیه (Katinas et al., 2025)

در مجموع، افول اجماع‌سازی و روایت‌سازی آمریکا نه یک ضعف مقطعی بلکه نشانه‌ای از دگرگونی ساختاری در نظم بین‌الملل است. بر این اساس، هژمونی که روزی قادر بود دستور کار جهانی را به‌تنهایی شکل دهد، اکنون با تکثر روایت‌ها و گسست اجماع‌ها روبه‌روست؛ واقعیتی که ظهور قدرت‌های بدیل و جنبش‌های اجتماعی را در تعیین آینده نظم جهانی پررنگ‌تر می‌سازد.

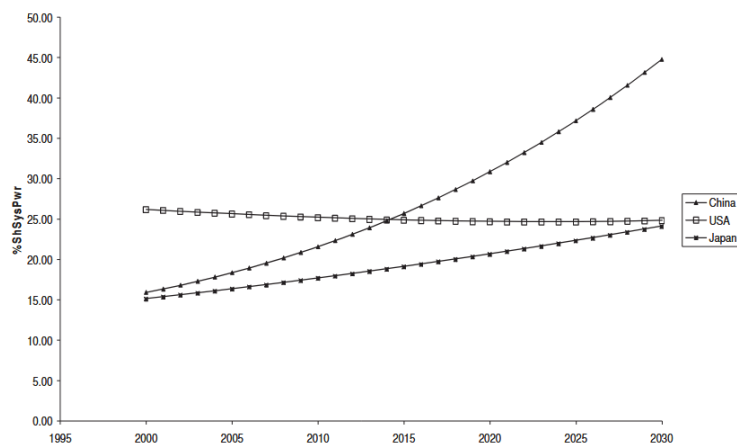
۹. ارزیابی تحلیلی: از هژمون بلامنازع به قدرت محدود

بررسی چالش‌های سنتی و نوظهور در برابر هژمونی ایالات متحده نشان می‌دهد که روند فرسایش برتری و بازدارندگی این کشور نه یک ضعف زودگذر، بلکه نشانه‌ای از دگرگونی عمیق و ساختاری در نظام بین‌الملل است. درواقع، انباشت هم‌زمان ضعف‌های اقتصادی، محدودیت‌های سیاسی-نظامی، بحران مشروعیت نرم و ظهور تهدیدات نامتقارن جدید، موجب شده است که ایالات متحده دیگر نتواند همانند گذشته، هزینه‌های سلطه‌گری خود را با دستاوردهای ژئوپلیتیکی متوازن کند. این هم‌زمانی بحران‌ها را می‌توان در پرتو نظریه چرخه قدرت تفسیر کرد؛ جایی که افول یک هژمون نه صرفاً نتیجه رشد رقیبان نوظهور، بلکه برآیند فرسایش درونی و ناتوانی آن در بازتولید سازوکارهای سلطه نیز به شمار می‌رود. به عبارتی امروز آشکار است که ایالات متحده به‌طور هم‌زمان با چهار چالش بنیادین مواجه است. نخست، چالش ژئواکونومیک ناشی از ظهور چین که با تکیه بر توان اقتصادی و پیشرفت‌های فناورانه، موازنه قدرت جهانی را به‌تدریج دگرگون می‌سازد. دوم، چالش ژئوپلیتیک روسیه که با بهره‌گیری از قدرت نظامی و ابتکار عمل در عرصه‌های امنیتی، محدودیت‌های قدرت سخت آمریکا و ناتو را عیان کرده است. سوم، چالش ژئواستراتژیک نامتقارن، جایی که بازیگران منطقه‌ای و شبه‌دولتی با اقدامات خود، برتری نظامی و بازدارندگی سنتی هژمون را به چالش کشیده و بی‌اعتبار ساخته‌اند. چهارم، چالش ژئوایدئولوژیک و هویتی که در قالب افول روایت‌سازی آمریکا و شکاف روزافزون میان ارزش‌های ادعایی این کشور و ادراک افکار عمومی جهانی و حتی داخلی نمود یافته است. این چالش‌های درهم‌تنیده، شکافی ساختاری پدید آورده‌اند که با ابزارهای مرسوم سیاست خارجی آمریکا قابل جبران نیست.

نکته کلیدی این است که افول هژمونی آمریکا به‌معنای فروپاشی ناگهانی قدرت این کشور نیست، چراکه ایالات متحده همچنان از ظرفیت‌های قابل‌توجهی در حوزه‌های مالی، فناوری‌های پیشرفته و توانایی ائتلاف‌سازی^۱ برخوردار است. بااین‌حال، روندهای کنونی نشان‌دهنده گذار این کشور از جایگاه «هژمون بلامنازع» به موقعیت «قدرت مسلط اما محدود» است. این تحول، فضای مانور بیشتری برای قدرت‌های نوظهور فراهم می‌کند و از انحصار واشنگتن بر تنظیم دستور کار جهانی می‌کاهد. در چشم‌انداز آینده، ترکیب چالش‌های سنتی و نوظهور مطرح‌شده ایالات متحده را ناگزیر خواهد کرد که در سیاست خارجی خود به‌نوعی واقع‌گرایی روی آورد؛ یعنی پذیرش نظم چندقطبی که در آن، چین به‌عنوان یک ابرقدرت اقتصادی، روسیه به‌عنوان بازیگر ژئوپلیتیکی تأثیرگذار، قدرت‌های میانه همچون هند، برزیل، ترکیه و ایران به‌عنوان بازیگران منطقه‌ای مؤثر و گروه‌های شبه‌دولتی به‌عنوان عوامل مختل‌کننده نظم جهانی، سهم و جایگاهی مستقل خواهند داشت. این وضعیت نه‌فقط نشانگر تغییر موازنه قدرت، بلکه دگرگونی در ماهیت «هژمونی» است؛ زیرا قدرت دیگر صرفاً در دست آن متمرکز نیست، بلکه میان دولت‌ها و اقتصادهای نوظهور توزیع می‌شود. به بیان دیگر، ایالات متحده در آستانه انتخابی تاریخی قرار گرفته است، یا با

۱. البته این مورد در جنگ رمضان علیه ایران، طی چهار هفته ابتدایی علی‌رغم درخواست مکرر آمریکا برای پیوستن به این کشور در تهاجم علیه ایران با پاسخ منفی بسیاری از متحدان آن مواجه شد.

پذیرش این واقعیت جدید و بازتعریف راهبردهای خود به سمت همکاری‌های چندجانبه حرکت کند، یا با اصرار بر الگوهای پیشین، روند فرسایش مشروعیت و افزایش هزینه‌های سلطه خود، یعنی «دوره مشروعیت‌زدایی از هژمون» در نظریه چرخه قدرت را تسریع نماید. از این منظر، افول هژمونی آمریکا نه پایان قدرت آن، بلکه آغاز مرحله‌ای تازه در چرخه قدرت جهانی است که مشخصه اصلی آن، تکثر مراکز تصمیم‌گیری و نقش‌آفرینی و محدود شدن توان انحصاری هژمون خواهد بود. این فرض را یافته‌های محققانی مانند «دیلن کیسان» در مباحث مربوط به «چرخه قدرت» (نمودار ۹) دهه‌ها قبل‌تر متذکر و پیش‌بینی کرده‌اند، روندی که به‌وضوح حاکی از شکل‌گیری «عدم تعادل ساختاری» فزاینده در موازنه قدرت جهانی است و گذار به نظامی جدید را اجتناب‌ناپذیر ساخته است.

نمودار ۹. منحنی سبیل قدرت آمریکا، چین و ژاپن تا ۲۰۳۰ (Kissane, 2005: 118)

نتیجه‌گیری

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که افول هژمونی آمریکا یک فرآیند تک‌بعدی و گذرا نیست، بلکه محصول هم‌زمانی چالش‌های سنتی و ظهور عوامل نوین چالش‌زا در نظام بین‌الملل است. در سطح سنتی، کاهش برتری اقتصادی در برابر چین، ناکامی‌های نظامی-سیاسی در عراق، افغانستان و اوکراین و تضعیف جذابیت نرم در حوزه دموکراسی و نظم لیبرال، ظرفیت آمریکا برای بازتولید مشروعیت هژمونیک را به‌طور جدی محدود کرده است. در بُعد نوظهور نیز، ناتوانی در مهار بازیگران شبه‌دولتی، شکسته شدن بازدارندگی آهنین، تهدیدات ناشی از فناوری‌های ارزان و افول توان روایت‌سازی، تصویری روشن از آسیب‌پذیری قدرتی را ترسیم می‌کنند که زمانی بلامنازع تلقی می‌شد. برآیند این دو روند را می‌توان ورود به مرحله سوم چرخه قدرت چارلز تلقی کرد. بدین معنا که این چالش‌ها باعث ظهور بازیگرانی جدید در صحنه بین‌الملل، کاهش تقاضا برای رهبری قدرت هژمون کنونی و تقابل بین منافع این قدرت و بازیگران نوظهور شده است. به عبارتی، این چالش‌ها با فرسایش هژمونی آمریکا، ورود به مرحله چهارم نظریه دوران را تسهیل خواهند کرد. نتیجه آنکه ایالات متحده گرچه همچنان هژمون باقی می‌ماند، اما ماحصل قطعی این چالش‌ها، آن را از جایگاه «هژمون مسلط» به «قدرت برتر اما محدود» سوق داده است.

این جابه‌جایی نه تنها وزن نسبی آمریکا را در معادلات جهانی کاهش داده، بلکه امکان کنش‌گری فعال برای بازیگران نوظهور و میانی مانند چین، روسیه، هند، ترکیه و ایران را افزایش داده است. به این ترتیب، انحصار کنترل و برتری آمریکا تا حدودی به توزیع میان دولت‌ها تغییر یافته است. البته باید تأکید کرد این روند الزاماً به معنای فروپاشی یا حذف نقش آمریکا در نظم جهانی نیست، بلکه همان‌طور که بیان شد زمینه‌ساز و تسریع‌کننده ورود به مرحله‌ای تازه در چرخه قدرت است؛ مرحله‌ای که ویژگی محوری آن تکثر مراکز تصمیم‌گیری و محدود شدن توان آمریکا در شکل‌دهی یک‌جانبه به دستور کار جهانی خواهد بود. از این‌رو، آینده سیاست بین‌الملل نه بر مبنای تداوم نظم تک‌قطبی، بلکه بر پایه سازوکارهای چندقطبی و رقابتی رقم خواهد خورد و ایالات متحده یا باید این تغییر را بپذیرد و راهبرد خود را با همکاری چندجانبه بازتعریف کند، یا با اصرار بر الگوهای گذشته، سرعت فرسایش مشروعیت و افزایش هزینه‌های سلطه خود را شتاب بخشد.

منابع

- آجورلو، محمدجعفر؛ اعتبار، علی (۱۳۸۷). جایگاه قدرت نظامی در تثبیت هژمونی آمریکا (پس از پایان جنگ سرد). *فصلنامه بین‌المللی ژئوپلیتیک*، ۴(۱۳)، ۱۶۲-۱۳۷.
- احمدی‌نژاد، حمید؛ قربانی شیخ‌نشین، ارسلان (۱۴۰۱). آمریکا و چین در نظم پساکرونا. *فصلنامه مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز*، ۲۸(۱۱۸)، ۵-۳۵.
- پیری، هادی مراد؛ رضائی تکلیمی، داود (۱۴۰۱). افول هژمونی آمریکا از دیدگاه متفکرین غربی با تأکید بر نظریات فوکویاما و هانتینگتون. *فصلنامه راهبرد سیاسی*، ۶(۳)، ۷۱-۹۳.
- ستوده، محمد؛ محمدی ضیاء، علی (۱۳۹۶). راهبرد آمریکا و نظم منطقه‌ای خاورمیانه: از هژمونی کلاسیک تا هژمونی ملایم. *تحقیقات سیاسی و بین‌المللی*، ۹(۳۳)، ۲۳۴-۲۰۹.
- کولایی، الهه (۱۳۷۷). برداشتی کوتاه از نظریه چرخه‌های طولانی در سیاست جهانی. *مجله حقوق و علوم سیاسی*، ۴۱(۰)، ۱۷۶-۱۵۴.
- میرحسینی، سید محسن؛ امامی، امیررضا؛ زارع، فاطمه. (۱۴۰۰). ایالات متحده: جایگاه و قدرت هژمون. *مطالعات راهبردی آمریکا*، ۲(۱)، ۶۳-۹۱. doi:10.27834743/ASS.2018.1026
- وفایی، حامد؛ ذوالفقاری، مهدی؛ احمدی‌نژاد، حمید (۱۴۰۲). بررسی دیپلماسی فرهنگی چین در برابر آمریکای در حال افول. *مطالعات راهبردی آمریکا*، ۳(۲)، ۳۷-۵۶. doi:10.27834743/ASS.2203.1084.2

References

- Ahmadinejad, H., & Ghorbani Sheikhneshin, A. (2022). America and China in the Post-Corona Order. *Central Asia and The Caucasus Journal*, 28(118), 3-35 (In Persain).
- Ajorlu, M. J., & Etebar, A. (2008). Role of Military Power in Consolidation of US Hegemony (in Pos-Cold War Era). *Geopolitics Quarterly*, 4(13), 137-162 (In Persain).
- Al Jazeera (2025). The Global Sumud Flotilla to Gaza: Everything you need to know. *Aljazeera.com*, at: <https://www.aljazeera.com/news/2025/8/31/the-global-sumud-flotilla-to-gaza-everything-you-need-to-know>
- Arhirova, H. (2025). High-tech drones turn Ukraine's front line into a deadly kill zone, complicating evacuations. *The Associated Press*, at: <https://apnews.com/article/russia-ukraine-war-front-lines-fpv-drones-d4153f6321301c507a88d69a9776c265>
- Ashraf, N. (2023). Revisiting International Relations Legacy on Hegemony: The decline of American Hegemony from Comparative Perspectives. *Review of Economics and Political Science*, 8(6), 410-426. doi: 10.1108/REPS-05-2019-0061
- Atanesyan, B. B. (2025). Yemen and the U.S. Policy in the Middle East. *Arva*, at: <https://arvak.am/en/yemen-and-us-policy/>
- Bello, W. (2025). Overextension and globalization: The dynamics of hegemonic decline. *Critical Sociology*, 51(4-5), 817-833.
- Britton, H. (2025). European Favourability of the USA Falls Following the Return of Donald Trump. *YouGov*, at: <https://yougov.co.uk/international/articles/51719-european-favourability-of-the-usa-falls-following-the-return-of-donald-trump>
- Deknatel, F. (Ed.). (2023). the Unlearned Lessons of the Iraq War, 20 years later: A democracy in exile roundtable. *DAWN*, at: <https://dawnmena.org/the-unlearned-lessons-on-the-20th-anniversary-of-the-iraq-war-a-democracy-in-exile-roundtable/>
- Doran, C. F. (1991). *Systems in Crisis: New Imperatives of high Politics at Century's End*. Cambridge Studies in International Relations. No. 16. Cambridge University Press.
- Doran, C. F. (2000). Confronting the Principles of the Power Cycle: Changing Systems Stvucture, Expectations, and Way (323-368). In *Manus I. Midlarsky*, Handbook of War Studies, United States: University of Michigan press.
- Doran, C. F. (2003). Economics, Philosophy of History, and the "Single Dynamic" of Power Cycle Theory: Expectations, Competition, and Statecraft. *International Political Science Review*, 24(1), 13-49. doi:10.1177/0192512103024001002
- Doran, C. F. (2012). Power Cycle Theory and the Ascendance of China: Peaceful or Stormy? *SAIS*

- Review, 32(1), 73-87. doi:10.1353/sais.2012.0016
- Doran, C. F., & Parson, W. (1980). War and the Cycle of Relative Power. *The American Political Science Review*, 74(4), 947-965.
- Eaglen, M., & Walker, D. (2024). American Deterrence Unpacked. *Johns Hopkins SAIS*, at: <https://sais.jhu.edu/kissinger/programs-and-projects/kissinger-center-papers/american-deterrence-unpacked>
- Fayyaz, S., & Malik, S (2020). Question of US Hegemony and COVID-19 Pandemic. *Global Political Review*, 1(1): 72-83.
- Fetterolf, J. (2024). 72% of Americans say the US used to be a Good Example of Democracy but isn't anymore. *Pew Research Center*, at: <https://www.pewresearch.org/short-reads/2024/07/10/72-of-americans-say-the-us-used-to-be-a-good-example-of-democracy-but>
- Gaub, F., & Boswinkel, L. (2020). *How Covid-19 Changed the Future*. Luxembourg: the EU Institute for Security Studies.
- Gerwin, C. (2018). *How the Rise of China's Economic and Military Power leads to Conflict*. University College Londone. (eBook). doi:grin.com/document/510892
- Ghasseminejad, S. (2025). Trump Administration Fails to Halt Iran's Oil Exports. *Foundation for Defense of Democracies (FDD)*, at: <https://www.fdd.org/analysis/2025/08/07/trump-administration-fails-to-halt-irans-oil-exports/>
- Goddard, S. E. et al. (2025). A less legalistic system would help protect democracies. *Foreign Affairs*, at: <https://www.foreignaffairs.com/united-states/liberalism-doomed-liberal-international-order>
- Gurbanov, Y. (2025). The 2025 Alaska Summit: Strategic dynamics in the U.S.–Russia–China triangle and the Ukraine crisis. *Katoikos World*, at: <https://katoikos.world/analysis/the-2025-alaska-summit-strategic-dynamics-in-the-u-s-russia-china-triangle-and-the-ukraine-crisis.html>
- Hudson, B. (2025). Israel and the unattainable dream of Regional Dominance. *Modern Diplomacy*, at: <https://moderndiplomacy.eu/2025/06/24/israel-and-the-unattainable-dream-of-regional-dominance>
- Human Rights Watch (2025). Gaza: US forces can be liable for assisting Israeli war crimes. at: <https://www.hrw.org/news/2025/08/26/gaza-us-forces-can-be-liable-for-assisting-israeli-war-crimes>
- Huygens, A. D. (2017). *American Decline and Changing Global Hegemony*. Master's thesis in Political Science. Ames: Department of Political Science. Iowa State University.
- Iselin, Brian (2025). Update: How the US Lost 76 Countries. *Medium*, at: <https://brianiselin67.medium.com/update-how-the-us-lost-76-countries-f6aa8209abbb>
- Ivie, H. M. (2016). *the Future of World Power: An Analysis of Long Cycle Theory*. bachelor's Thesis. US: University of Arizona.
- Jones, J. M. (2025). Satisfaction with U.S. democracy edges up from record low. *Gallup News*, at: <https://news.gallup.com/poll/655220/satisfaction-democracy-edges-record-low.aspx>
- Katinas, P., Wickenden, L., & Raghunandan, V. (2025). June 2025-Monthly analysis of Russian fossil fuel Exports and Sanctions. *Centre for Research on Energy and Clean Air*, at: <https://energyandcleanair.org/june-2025-monthly-analysis-of-russian-fossil-fuel-exports-and-sanctions/>
- Keane, J. (2025). Amerika: MAGA, China, imperial decline, democracy (1-17). Report. No. 219, *Toda Peace Institute*, at: https://toda.org/assets/files/resources/policy-briefs/tr-219_amerika_keane.pdf
- Kissane, D. (2005). 2015 and the Rise of China: Power Cycle Analysis and the Implications for Australia. *Security Challenges*, 1(1): 105-121.
- Kissinger, H. (2021). Henry Kissinger on why America failed in Afghanistan. *The Economist*, at: <https://www.henryakissinger.com/articles/henry-kissinger-on-why-america-failed-in-afghanistan>
- Koolae, E. (1998). A Brief Interpretation of the Long Cycle Theory in World Politics. *Law and Political science*, 41(0), 154-176 (In Persain).
- Kosoy, D. (2025). Everything You Need to Know About How Drones Redefine Modern War. *UNITED24 Media*, at: <https://united24media.com/war-in-ukraine/everything-you-need-to>

- know-about-how-drones-redefine-modern-war-8721
- Leibovitz, L. (2025). Hamas Is Winning the Culture War. *Tablet Magazin*, at: <https://www.tabletmag.com/sections/israel-middle-east/articles/winning-the-culture-war>
- Leybold, L. (2024). Assessing China's Rise and Decline: Implications for U.S. Policy. *The Macalester Street Journal*, 1(2), 1-18.
- Mir Hosseini, S. M., Emami, A. R., and Zare, F. (2021). The United States; the Position and Power of the Hegemon. *American Strategic Studies*, 1(2), 63-91. doi:10.27834743/ASS.2018.1026 (In Persian)
- Modelski, G. (1987). *Long Cycles in World Politics*. UK: Palgrave Macmillan.
- Mukherjee, H., & Verma, N. (2025). India will Continue to buy Russian oil Despite US tariffs. *Finance Minister Says*, at: <https://www.reuters.com/business/energy/india-will-continue-buy-russian-oil-despite-us-tariffs-finance-minister-says-2025-09-05/>
- NATO Review. (2021). Countering Cognitive Warfare: Awareness and Resilience. at: <https://www.nato.int/docu/review/articles/2021/05/20/countering-cognitive-warfare-awareness-and-resilience/index.html>
- Pessina, C. (2023). *The Hegemon is Dead, Long Live the Hegemon: America's Rise to and Endurance as Global Powe*. Master's thesis in North American Studies. Leiden University.
- Piri, H., & Ramezani Taklimi, D. (2022). Study on US hegemony Decline due to the Western Think tanks perspective Emphasizing the Theories of Fukuyama and Huntington. *Journal of Political Strategy*, 6(3), 71-93 (In Persain).
- Rodenbeck, M. (2025). In Gaza, Hamas Regenerates Itself Despite Israel's Relentless Killings. *PassBlue*, at: <https://passblue.com/2025/06/30/in-gaza-hamas-regenerates-itself-despite-israels-relentless-killings/>
- Roggio, B. (2025). Iran-backed Shiite militias attack US forces based in Iraq. *Long War Journal*. at: <https://www.longwarjournal.org/archives/2025/06/iran-backed-shiite-militias-attack-us-forces-based-in-iraq.php>
- Sachs, J. (2024). Beyond the age of hegemony, Review of Keynesian Economics. *Edward Elgar Publishing*, 12(3), 278-283.
- Sapolsky, H. M. (2017). *Managing Global Security beyond Pax Americana*. Edited Stephen McGlinchey, England: E-International Relations. <https://www.e-ir.info/pdf/67466>
- Scott, M., & Sam, C. (2016). Here's How Fast China's Economy Is Catching Up to the U.S. *Bloomberg*, at: <https://www.bloomberg.com/graphics/2016-us-vs-china-economy/>
- Shahbazov, F. (2025). Houthi Attacks on Merchant Vessels Force a Reckoning in the Red Sea. *Gulf International Forum*, at: <https://gulfif.org/houthi-attacks-on-merchant-vessels-force-a-reckoning-in-the-red-sea/>
- Shane, S. (2024). US to Hezbollah: Don't count on us to stop an Israeli attack. *Politico*, at: <https://www.politico.com/news/2024/06/24/us-hezbollah-israel-attack-conflict-00164761>
- Sotoodeh, M., & Mohammadi Zia, A. (2017). U.S. Strategy and the Middle East Regional Order: From Classical Hegemony to Soft Hegemony. *Political and International Researches Quarterly*, 9(33), 209-234 (In Persain).
- Stoynov, P. (2018). *Portuguese Empire During the Period 1415-1663*. Bulgaria: Sofia University.
- Tagari, H. (2025). Al Udeid Air Base: America's largest military installation in Middle East. *5Pillars*, at: <https://5pillarsuk.com/2025/06/24/al-udeid-air-base-americas-largest-military-installation-in-middle-east/>
- Tessman, B. F., & Chan, S. (2004). Power Cycles, Risk Propensity, and Great-Power Deterrence. *Journal of Conflict Resolution*, 48(2), 131-153.
- Vafaei, H., Zolfaghari, M., & Ahmadinejad, H. (2024). the Research on Chinese Cultural Diplomacy: China's Rise or America's decline? *American Strategic Studies*, 3(2), 37-56. doi:10.27834743/ASS.2203.1084.2 (In Persian)
- Walt, S. (2018). *The Hell of Good Intentions: America's Foreign Policy Elite and the Decline of U.S. Primacy*. New York: Farrar Straus and Giroux.
- Zhao, Y. (2024). The Transition of the United States from World Leader to Hegemony During the Cold War. *Scientific and Social Research*, 6(5), 82-90.